

VAN SCHELDE NAAR IJZER

Een initiatief van de Koninklijke Kring Mars & Mercurius

Een herdenkingsprogramma in de voetsporen van de Franse Brigade Marinefuseliers

8 – 12 oktober 2014

*Voorstelling van het
educatief pakket voor basisscholen*

Met de steun van het Wetenschappelijk Comité
en het Federaal Organisatiecomité voor de Herdenking
van de honderdste verjaardag van de Eerste Wereldoorlog.

Opgenomen in het Herdenkingsprogramma 1914 – 1918 van Defensie

Maakt deel uit van het officiële programma Centenaire

DEEL 1 – INLEIDING

1. WAAROM EEN EDUCATIEF HERDENKINGSPROJECT

Het project "Van Schelde naar IJzer" verwijst naar de Eerste Wereldoorlog, die ook "Den Grooten Oorlog" wordt genoemd. Een oorlog met miljoenen doden over de hele wereld. Een oorlog ook die heel zichtbaar is gebleven in het landschap in de Westhoek, met herdenkingsmonumenten, begraafplaatsen en resten van bunkers of loopgraven. Maar ook in de eigen streek, stad of dorp zijn sporen van deze oorlog terug te vinden, al was het maar een monument of een gedenkplaat.

Vanaf 2014 zal de Eerste Wereldoorlog sterk in de actualiteit komen door de vele geplande herdenkingsinitiatieven. Maar toch, in de voorbije 100 jaar geraakte deze oorlog wat op de achtergrond, want de laatste getuigen die de oorlog bewust hebben beleefd, zijn ondertussen allen gestorven. Daarom willen we met dit project ook de jongste generatie met deze historische gebeurtenis kennis laten maken, zodat ze zich daarvan bewust worden.

In het kader van het project "Van Schelde naar IJzer" worden activiteiten georganiseerd die onder andere bestaan uit een officiële vierdaagse herdenkingsmars en een vierdaagse wandeling voor het grote publiek van Melle naar Diksmuide, lokale luswandelingen, tentoonstellingen, historische wandelroutes, alsook herdenkingsplechtigheden in de etappesteden Melle, Aalter, Tielt, Torhout en Diksmuide.

Door een gepaste voorbereiding en inleving binnen de school kunnen kinderen eveneens deelnemen aan deze activiteiten. Langs de andere kant bieden deze activiteiten aan de scholen een platform om ook in hun lessen aandacht te besteden aan de honderdjarige herdenking van de Eerste Wereldoorlog op een manier die voor de kinderen binnen hun leefomgeving herkenbaar is. Daartoe wordt aan de lagere scholen van Melle, Aalter, Tielt, Torhout en Diksmuide een uitgewerkt educatief pakket aangeboden.

2. INVALSHOEK – OORLOG CONCREET EN TASTBAAR IN DE EIGEN LEEFOMGEVING PLAATSEN

Traditioneel werd oorlogsherinnering gebruikt om gevoelens van patriotisme aan te wakkeren, of om op een eenvoudige manier een onderscheid te maken tussen goed en kwaad. Even zeer wordt oorlogsherinnering gebruikt om vredesidealen aan te bieden, waarbij het begrip oorlog soms abstract wordt gehanteerd.

Met het project "Van Schelde naar IJzer" worden activiteiten georganiseerd rond het thema van de terugtrekking van het Belgisch leger van de streek van Gent naar de IJzervlakte. Er wordt gebruik gemaakt van het wedervaren van een brigade Franse Marinefuseliers die vanaf Melle over Aalter, Tielt en Torhout tot Diksmuide de aftocht van het Belgisch leger beschermde. Langsheen de route die daarbij gevolgd werd, wordt een ruime waaier aan activiteiten aangeboden. Dit plaatsgebonden karakter laat toe *het begrip oorlog herkenbaar in de eigen leefomgeving weer te geven* en de opstap daartoe wordt gevonden in de sporen van de Grote Oorlog die nog in eigen streek, stad of dorp terug te vinden zijn, zoals bunkers, monumenten, oorlogsgraven...

Voor de lokale bevolking was de terugtrekking van het leger ook een teken van het naderende oorlogsgeweld en dit bracht gevoelens als onzekerheid en angst mee, maar ook de keuze om te vluchten, de vervreemding en het gemis of het verlies van geliefden. Bovendien werd op de plaatsen langsheen het traject van Melle naar Diksmuide het begin en het latere verloop van de oorlog op verschillende manieren ervaren. Hierdoor kan de oorlog vanuit diverse invalshoeken belicht worden: de militaire gebeurtenissen, de gruwel van de gevechten, de herdenking van de doden, de last van de bezetting, de vluchtelingen, de opvang en verzorging van gekwetsten, de vernielingen, de ontberingen, de vervreemding, de terugkeer, de heropbouw, enzovoort.

3. OPVATTING VAN HET EDUCATIEF PAKKET

Het pakket is gebaseerd op het format "Nooit meer oorlog" dat door Basisschool Mozaiek te Brugge werd ontwikkeld en waaraan de Koninklijke Kring Mars & Mercurius Brugge/W-VL sedert 2007 meewerkt. Bijzondere dank gaat uit naar Basisschool Mozaiek die dit format bereidwillig ter beschikking stelde.

Het educatief pakket wordt gespreid en uitgewerkt over meerdere momenten of dagen, waarbij het thema van oorlog en vrede telkens vanuit een andere invalshoek belicht wordt. Na het volbrengen van een daarbij uit te werken opdracht, kunnen de leerlingen een aantal elementen verzamelen, waarmee op een afsluitend vredesmoment met alle kinderen van de school een vredesmonument opgebouwd wordt. Dit monument kan een vaste plaats krijgen in de school.

Dit bundel werd opgesteld vanuit het leerplan wereldoriëntatie en is in de eerste plaats een kader waarbinnen een project rond de "Eerste Wereldoorlog" op school kan worden uitgewerkt. De bundel geeft dan ook vrijblijvende suggesties voor leerkrachten, die kunnen ingepast worden in de schooleigen projectuitwerking.

4. KRACHTLIJNEN IN HET EDUCATIEF PAKKET

Doorheen het educatieve pakket lopen drie krachtlijnen:

Krachtlijn 1: Een gezicht en een gevoel geven aan de "vergeten oorlog".

Om de oorlog een concreet gezicht en een gevoel te geven en omdat daarvan nog steeds restanten verweven zitten in de eigen leefomgeving, kan in de familiegeschiedenis van leerkrachten of leerlingen gezocht worden naar het verhaal van een gesneuvelde soldaat. De kennis bij de lokale heemkundige kringen of beschikbare dagboeken van soldaten of lokale bewoners kunnen daarbij nuttig zijn. Aan de hand van foto's, briefwisseling en getuigenissen van familieleden kan een levensverhaal opgebouwd worden, dat daarna in de klas kan gebruikt worden.

Krachtlijn 2 : Zoeken naar ankerpunten van de oorlog in de eigen omgeving.

De oorlog is tot vandaag zichtbaar in onze omgeving. Hiervan getuigen huizen, monumenten, merkwaardige plaatsen en zelfs graven van gesneuvelden of oud-strijders op de eigen begraafplaats. Hoewel de beleving van de oorlog in gemeenten voor en achter de frontlijn verschillend was, blijven deze ankerpunten een gezicht geven aan de oorlog. De kinderen kunnen bijgevolg, door het zoeken naar enkele ankerpunten, de oorlog niet als een abstract gegeven, maar als een wezenlijk deel van hun gemeenschappelijke geschiedenis leren kennen.

Zo was Melle meer dan anderhalve maand het toneel van verbeten gevechten en moedwillige vernielingen, terwijl Aalter minder verontrust werd door het oorlogsgeweld. Tielt zag niet alleen de massale terugtrekking van Belgische, Franse en Engelse troepen, maar had ook te lijden als bezette stad in de periode dat het hoofdkwartier van het 4de Duitse Leger daar was gevestigd. Torhout lag dicht tegen het front, kende als Etappengebied de last van de Duitse bezetting en werd continu geconfronteerd met de gevolgen van de oorlog, door onder andere de opeisingen, de aanvoer van gewonden naar de Duitse veldhospitalen, maar ook de komst van vluchtelingen vanuit de frontstreek. Diksmuide ten slotte lag in het centrum van de IJzerslag, was daarna vier jaar deel van het front en werd totaal verwoest zodat de bevolking de stad moest ontvluchten.

Krachtlijn 3 : Nadenken over oorlog en vrede

Om de gedachtenis aan de oorlog te verankeren kunnen de kinderen als "rode draad" doorheen de herdenkingsactiviteiten een eigen vredesmonument opbouwen. Er kan bewust voor een "universeel vredesmonument" en geen Belgisch, Vlaams, Duits, Frans of Brits monument gekozen worden. Dit om de "vergeten oorlog" een gezicht te geven vanuit het leed van gewone mensen, jonge soldaten én hun familie, ongeacht hun afkomst of nationaliteit.

5. THEMA'S IN HET EDUCATIEF PAKKET

Om deze krachtlijnen vorm te geven, worden binnen het educatieve pakket 19 verschillende thema's aangeboden die kant en klaar afgewerkt zijn en waaruit de leerkracht vrij kan kiezen. Dit laat een schooleigen projectuitwerking toe.

- Thema 1: vluchten
- Thema 2: loopgraven
- Thema 3: kinderen tijdens de oorlog
- Thema 4: ten aanval
- Thema 5: wapens
- Thema 6: gas
- Thema 6: geld
- Thema 7: uniformen
- Thema 8: kerstmis
- Thema 9: vuil en hygiëne
- Thema 10: ziekenboek
- Thema 11: dieren
- Thema 12: verdriet
- Thema 13: eten en drinken
- Thema 14: vrouwen
- Thema 15: muziek en kunst
- Thema 16: vreemde bazen
- Thema 17: heimwee
- Thema 18: vrede
- Thema 19: herdenken

6. DE NAGESTREEFDE LEERPLANDOELEN

Mens en zingeving

- 2.3 Kinderen ontdekken hoe mensen omgaan met grote momenten in het leven.
- 2.5 Kinderen zien in dat elke mens "iemand" is, "iets" betekent, en op de een of andere wijze blijft voortleven in de herinnering van anderen.

Mens en het muzische

In samenhang met de vormingscomponenten van de andere leergebieden kunnen kinderen met plezier en drang naar authenticiteit "het kunstzinnige" wijzigen, aanvaarden, verwerpen, plannen, combineren, waarderen en integreren.

- 3.6 Kinderen combineren woord, beweging, beeld, drama, muziek... om de ervaringen rond een thema naar anderen te communiceren.

Mens en medemens

- 4.5 Kinderen kunnen zich verplaatsen in de gedachten, gevoelens en waarnemingen van anderen en houden daar rekening mee.

Mens en samenleving

- 5.2 Kinderen zien in dat elke groep eigen doelen nastreeft wat tot conflicten kan leiden.
- 5.3 Kinderen zien in dat vele groepen en volkeren eigen symbolen of kentekens hanteren.

Mens en tijd

De kinderen verwerven kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes ten aanzien van de oriëntatie in de dagelijkse en historische tijd. Het is van belang dat de kinderen hun eigen bestaan leren zien als historisch bepaald en bepalend: de wereld van nu werd bepaald door de wereld van gisteren en is bepalend voor de wereld van morgen.

8.10 Kinderen kunnen in de tijd ordenen en zowel hun eigen als de Europese geschiedenis in perioden indelen.

8.14 Kinderen beseffen dat er naast een heden, ook een verleden en een toekomst zijn.

8.15 Kinderen zien in dat er verbanden zijn tussen een historisch verschijnsel en de tijdsomstandigheden.

Mens en ruimte

9.1 Kinderen ervaren en uiten dat elke ruimte een indruk oproept of nalaat en dat verschillende factoren daarbij een rol spelen.

9.4 Kinderen dragen mee zorg voor de ruimten waarin ze verblijven.

9.9 Kinderen kunnen gebruik maken van diverse voorstelling van ruimte

9.10 Kinderen kunnen plaatsen en gebeurtenissen waar ze kennis mee maken vlot op een passende kaart of plattegrond terugvinden.

Overkoepelende doelen

0.12 Kinderen kunnen uit een aantal vaststellingen zelf conclusies trekken.

0.13 Kinderen kunnen informatiebronnen op een doeltreffende manier hanteren.

DEEL 2 - CONCRETE UITWERKING

ACTIVITEIT 1 – DE “VERGETEN OORLOG” KRIJGT EEN GEZICHT.

Het verhaal van een gesneuvelde soldaat

Alle kinderen van de school worden samengebracht in een daartoe geschikte ruimte. Ze maken kennis met "De vergeten oorlog" en dit aan de hand van het levensverhaal van een soldaat, dat tijdens het voorlezen visueel ondersteund wordt met een Powerpointvoorstelling. De voorstelling van het verhaal van Victor Vanhauwaert kan daarbij als voorbeeld en leidraad dienen en kan in samenwerking met bv de lokale heemkundige kring aangepast worden.

Wat zullen we de komende dagen doen

Na het verhaal krijgen de kinderen wat toelichting over de herdenkingsactiviteiten: vertel de kinderen dat we deze week een gesneuvelde soldaat en zijn makkers herdenken.

Hoe zullen we dat doen: we zullen voor deze soldaat en zijn vrienden een monument bouwen. Leg indien nodig uit wat een monument is. Vraag aan de kinderen hoe ze dat zouden kunnen doen ? ... Met stenen, met karton op een groot bord, een boom voorstellen, ...

Vertel de kinderen dat ze opdrachten krijgen waarmee ze bouwstenen kunnen verdienen. Met de verdiende bouwstenen wordt een herdenkingsmonument gebouwd.

Centraal element: de klapproos

De eerste bouwsteen die de kinderen kunnen verdienen, is een steen met de klapproos. Vertel de kinderen dat de klapproos tijdens de Eerste Wereldoorlog bij ons groeide op de plaatsen waar de soldaten vochten. Daarom gebruiken we de klapproos om de gestorven soldaten te herdenken.

De nieuwe opdracht

Kom iets meer te weten over "de vergeten oorlog".

Eerste en tweede leerjaar

Aan de hand van 5 puzzels (= 5 verknijpte foto's) vertelt de leerkracht iets meer over de betekenis van de foto en de link met "de vergeten oorlog".

Derde, vierde, vijfde en zesde leerjaar

Aan de hand van de informatiebundel of aan de hand van een vrijblijvende zelf opgezette tentoonstelling wordt er een vragenbundel opgelost.

Achtergrondinformatie

Een informatiebundel die de leerkracht vrijblijvend als achtergrondinformatie kan gebruiken of die de leerlingen kan helpen bij het invullen van een werkblad zal beschikbaar gesteld worden.

Suggesties

In de inkomhal van de school kan een tentoonstellingsruimte opgezet worden, aan de hand van foto's, muziek en een Powerpointvoorstelling. Eventueel kan hier de lokale heemkundige kring ondersteuning bieden, bij het invullen van lokale ankerpunten in de tentoonstelling. Het geven van de opdracht kan misschien door de directeur gebeuren om de mogelijke impact bij de kinderen te vergroten.

ACTIVITEIT 2 – OP ZOEK NAAR ANKERPUNTEN IN DE SCHOOLOMGEVING

De opening

Alle kinderen komen terug samen. De leerkracht of directeur laat per leerjaar een kind aan het woord dat vertelt hoe de vorige opdracht werd volbracht. Er wordt bekeken of de opdracht goed werd uitgevoerd. Bij een positieve evaluatie krijgen de kinderen hun eerste bouwsteen, de steen met de klaproos.

De fundamentstenen

Vertel de kinderen dat ze drie bouwstenen kunnen verdienen als ze de volgende opdracht tot een goed einde kunnen brengen. De drie bouwstenen zijn de fundamentstenen en vormen de basis van het monument.

De nieuwe opdracht

Zoek naar ankerpunten van "de vergeten oorlog" in de buurt van de school. Neem aan dit ankerpunt een klasfoto als bewijs. Zoek de oude foto van het ankerpunt op. Maak een collage van de foto van het ankerpunt toen en de foto van het ankerpunt nu.

Suggesties

Weet je niet goed waar de ankerpunten in de schoolomgeving liggen, spreek vrijblijvend de lokale heemkundige kring aan. Bovendien zal een pakket met informatie over de ankerpunten beschikbaar gesteld worden binnen het project

Maak een fotozoektocht rond de ankerpunten uit de schoolomgeving. Bij de ankerpunten kan men, naar gelang de leeftijd, uitleg geven over de historische gebeurtenissen van deze plaats, of een getuigenis van een persoon voorlezen (dagboekfragmenten)

Om de lokale ankerpunten te verkennen kan deelgenomen worden aan of gebruik gemaakt worden van elementen van de lokale thematische luswandeling ter gelegenheid van de herdenkingsactiviteiten van het project "Van Schelde tot IJzer".

ACTIVITEIT 3 – VERDRIET AANVOELEN

De opening

Alle kinderen komen terug samen. De directeur laat per leerjaar een kind aan het woord dat vertelt hoe de vorige opdracht werd volbracht. De directeur kijkt of ze de opdracht goed hebben uitgevoerd.

Bij een positieve evaluatie krijgen de kinderen de drie fundamentstenen.

De steunstenen

Vertel de kinderen dat als ze volgende opdracht tot een goed einde kunnen brengen, zij twee bouwstenen kunnen verdienen. De twee bouwstenen zijn de steunstenen en vormen de steunpilaren van het monument.

De nieuwe opdracht

Vertel de kinderen dat in een oorlog er veel verdriet is . Dit wordt op de Duitse militaire begraafplaats van Vladslo tot uiting gebracht door de beelden "Het treurende ouderpaar" van Kathe Kollwitz. Een informatiebundel over deze beeldengroep zal beschikbaar gesteld worden. In een les muzische vorming wordt er gewerkt rond het uiten van verdriet.

Suggesties

- treurige gezichten maken uit klei.
- kinderen kijken met een treurig gezicht in een spiegel. Dit gezicht wordt op de spiegel geschilderd en onmiddellijk op papier afgedrukt.
- maskers met een treurige uiting maken
- expressieve woordspinnen rond verdriet.
- collage van triestige gezichten uit tijdschriften.
- foto's maken van treurige gezichten.
- maak een tentoonstelling met alle gemaakte werken

ACTIVITEIT 4 – EEN SOBERE DAG

De opening

Alle kinderen komen terug samen. De directeur laat per leerjaar een kind aan het woord dat vertelt hoe de vorige opdracht werd volbracht. De directeur kijkt of ze de opdracht goed hebben uitgevoerd.

Bij een positieve evaluatie krijgen de kinderen twee steunstenen.

De dakstenen

Vertel de kinderen dat als ze de volgende opdracht tot een goed einde kunnen brengen, zij drie bouwstenen kunnen verdienen. Deze zijn de dakstenen en vormen het dak van het monument.

De nieuwe opdracht

Opnieuw wordt een passage uit het leven een frontsoldaat voorgelezen. Het betreft een stuk waar de levensomstandigheden aan het front worden beschreven.

Vertel de leerlingen dat een inleefmoment volgt, waar ze ervaren wat het is om niet alles waar je zin in hebt te kunnen eten... net zoals aan het front. Kinderen brengen vandaag geen tussendoortje mee. Het middagmaal op school wordt vervangen door een sobere maaltijd.

In de namiddag komt een getuige van een oorlog vertellen. Dit kan iemand zijn die de tweede wereldoorlog heeft meegemaakt. Dit kan ook iemand zijn die de ellende van een hedendaagse oorlog, ergens in de wereld heeft meegemaakt, bijvoorbeeld een ontwikkelingshelfer of iemand waar er oorlog is/was in zijn thuisland.

Suggesties

Deze getuigenis kan ook vervangen worden door het maken van een collage met krantenknipsels over hedendaagse oorlogen. Of het beluisteren van een getuigenis op CD-Rom "De grote oorlog".

ACTIVITEIT 5 – VREDESMOMENT

De opening

Alle kinderen komen terug samen. De directeur laat per leerjaar een kind aan het woord dat vertelt hoe de vorige opdracht werd volbracht. De directeur kijkt of ze de opdracht goed hebben uitgevoerd.

De nieuwe opdracht

Met de voorgaande opdrachten werden bouwstenen verdiend om een vredesmonument te bouwen. Daarmee zullen Viktor of een andere soldaat en alle andere gesneuvelde soldaten herdacht worden.

In een ceremonie die start eventjes voor 11.00 uur, worden de bouwstenen één voor één aangebracht en opgebouwd. Als het monument is afgewerkt blazen klaroemblazers om 11.00 uur "The Last Post". Een bloemenkrans wordt aan het monument neergelegd en er worden vredeswensen aangebracht.

Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door kaartjes aan het silhouet van een vredesboom te hangen of op een bord te spelden.

Suggesties

's Avonds kunnen de kinderen met hun ouders uitgenodigd worden voor een stille optocht. Deze tocht, met zaklampen (voor de veiligheid) gaat na het openingsverhaal van dag 1 naar de verschillende ankerpunten. Hier kan dan wel een volledige historische uitleg gegeven worden. De ouders kunnen ook de tentoonstelling bezoeken die de kinderen tijdens hun opdrachten hebben gemaakt. Een plaatselijke boekhandel kan de hele week zijn etalage inrichten in teken van "de Grote Oorlog".

DEEL 3 - BIJLAGEN

1. HET VERHAAL VAN EEN GESNEUVELD SOLDAAT

Binnen het educatieve pakket wordt het oorlogsverhaal van soldaat Viktor Vanhauwaert aangeboden. Dit bestaat uit een tekst met een begeleidende fotomontage in powerpointbestand. Dit verhaal kan als inleiding voorgelezen worden, om op die manier een gezicht te geven aan een soldaat uit de oorlog. Het verhaal en de bijhorende Powerpoint voorstelling kunnen via downloaden bekomen worden.

Daarnaast kan gekozen worden voor het verhaal van een lokale gesneuvelde soldaat. Hiervoor kan gezocht worden in de familiegeschiedenis van de leerkrachten of de leerlingen. Dit verhaal wordt ingepast in de schooleigen uitwerking.

2. EEN UNIVERSEEL VREDESMONUMENT

Een universeel vredesmonument kan vertrekken van het symbool van de "Stone of Remembrance", die op de oorlogsbegraafplaatsen van het Gemenebest in onze Westhoek terug te vinden is. Daardoor is in het vredesmonument het element "herdenking" en "gedachtenis" terug te vinden. Deze herdenking en gedachtenis zien we als een getuigenis en een boodschap die ons kan inspireren voor de toekomst.

Het monument bestaat uit 9 bouwstenen die de leerlingen verzamelen tijdens de verschillende activiteiten. Met de eerste drie stenen wordt een fundament gelegd. Dit fundament wordt gevonden in een terugblik op de geschiedenis. Eén steen symboliseert de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog in de eigen leefomgeving. Hiervoor gaan de kinderen op zoek naar ankerpunten in hun eigen leefomgeving, ankerpunten die de oorlog zichtbaar maken. De tweede steen symboliseert de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog in ons land. Deze geschiedenis ervaren de kinderen door in de klas te werken rond het thema van de Eerste Wereldoorlog. De derde steen symboliseert oorlog en geweld vandaag. Kinderen gaan hiervoor op zoek naar vormen van oorlog en geweld vandaag, veraf maar ook dichtbij.

Met de zoektocht naar deze drie stenen kunnen de kinderen begrijpen dat de geschiedenis ons leert dat geweld overal in de wereld voorkomt en van alle tijden is. Zo wordt geschiedenis een fundament om naar de toekomst te kijken.

Samen werken voor vrede	Samen op stap voor vrede	Samen werken voor vrede
Geef het laatste woord niet aan geweld	 gedachtenis	Geef het laatste woord niet aan geweld
Oorlog in eigen omgeving	Geweld vandaag in de wereld	Oorlog in België

Boven dit fundament wordt in het midden een steen geplaatst waarop een klaproos is afgebeeld. Deze klaproos is afgeleid van de "Poppy" die in alle landen van het Gemenebest het symbool is voor de herdenking van de slachtoffers van de oorlogen. De klaproos groeide tijdens de Eerste Wereldoorlog op de slagvelden in Vlaanderen en werd daarom gekozen als symbool voor de gestorven soldaten. Zijn rode kleur geeft het lijden van de soldaten weer. Deze steen met klaproos is het symbool voor "herdenking en gedachtenis" en stelt de les voor die de geschiedenis ons heeft geleerd.

Rond de centrale steen met de klaproos wordt met vijf stenen een toekomst opgebouwd. Een toekomst van hoop op vrede en een betere wereld. De twee zijdelingse stenen steunen de toekomst. Ze symboliseren de belofte om nooit het laatste woord te geven aan geweld. De drie bovenste stenen vormen een nieuw dak voor een wereld waarin vrede een kans krijgt. Samen elke dag werken aan vrede in eigen leefomgeving en samen op stap voor vrede.

3. EDUCATIEVE LUSWANDELING

Deze activiteit bestaat uit een wandeling die historische sites aandoet waar zich markante oorlogsgebeurtenissen aan Belgische, Franse, Engelse en Duitse zijde afspeelden in de maanden september en oktober 1914. Op deze sites worden informatiepanelen geplaatst en een wandelbrochure met historische toelichting wordt gratis aan de wandelaars bedeeeld.

De luswandeling biedt een keuze uit wandelafstanden van 6, 12 of 18 km en wordt georganiseerd in samenwerking met de Wandelfederatie Aktivia en lokale wandelclubs. Wandelaars kunnen vrij of in groep het gekozen parcours afleggen.

Om bij deze gelegenheid de Eerste Wereldoorlog in een ruimere context te kunnen voorstellen en daarbij ook de terugtocht van het Belgisch Leger naar de IJzer te kunnen weergeven, zal de tentoonstelling "Via Belgica" in de tentoonstellingsbus van de "Stichting Stille Getuigen" aanwezig zijn op de vertrek- en aankomstplaats van de luswandeling.

Binnen de school kan deelgenomen worden aan deze wandelingen op volgende data: Aalter op woensdag 8 oktober 2014, Tielt op donderdag 9 oktober 2014, Torhout op: vrijdag 10 oktober 2014, Melle op zaterdag 11 oktober 2014 en Diksmuide op zondag 12 oktober 2014

Er kan ook gekozen worden om deze wandeling op een meer geschikte datum te doen en daarbij het parcours geheel of gedeeltelijk te volgen, eventueel in functie van de ankerpunten (historische sites) die in de loop van de activiteiten aan bod zijn gekomen. Daarvoor kan teruggevallen worden op de brochure voor de wandelaars die eveneens digitaal beschikbaar zal gesteld worden.

4. BESCHIKBAAR STELLEN VAN DE PROJECTDOCUMENTATIE

Een uitgebreide documentatie zal beschikbaar gesteld worden via kosteloos downloaden vanaf een website. In voorkomend geval zal deze documentatie op CD-Rom geleverd worden.

5. HOE NADERE INFORMATIE BEKOMEN

5.1 Een volledige projectbeschrijving is te vinden via <http://14-18-schelde-ijzer.be>

5.2 Daarnaast zal de uitgebreide documentatie, bestaande uit een handleiding voor de leerkracht, werkmapjes voor de leerlingen en historische documentatie, beschikbaar gesteld worden via een website die op eenvoudige aanvraag en kosteloos via log-in met paswoord toegankelijk zal gesteld worden. In voorkomend geval zal deze documentatie op CD-Rom geleverd worden.

Deze website zal medio augustus 2014 geactiveerd worden.

De documentatie zal onder andere omvatten:

Een pakket foto's die kunnen gebruikt worden voor de tentoonstelling of illustratief in klas.

Een pakket passende muziek om te gebruiken tijdens de tentoonstelling.

Een pakket met:

- vragenlijsten per leerjaar (Cfr. activiteit 1)
- een informatiebrochure als historische achtergrondinformatie per etappegemeente (Melle, Aalter, Tielt, Torhout, Diksmuide)
- de Powerpointvoorstelling die hoort bij het levensverhaal van Viktor
- een powerpointvoorstelling met de lokale oorlogsgeschiedenis te Melle, Aalter, Tielt, Torhout, Diksmuide
- een pakket met foto's en toelichting rond lokale historische oorlogssites (ankerpunten)
- puzzelstukken (Cfr activiteit 1, opdracht eerste en tweede leerjaar)
- dagboekfragmenten
- een kerstverhaal
- achtergrondinformatie

5.3 In afwachting kan verdere informatie bekomen worden via mail:

Secretariaat "Van Schelde naar IJzer"

Lane 41 B-8000 Brugge – tel +32 477 25 55 99

COMIFUSMAR@gmail.com

